

TUNTOSARVI

Nro 13 1985

TUNTOSARVI

Kuulonäkövammaisten lehti

Ilmestyy 48 kertaa vuodessa, perjantaisin

Nro 13

11. vuosikerta

JULKAISIJA Näkövammaisten Keskusliitto ry.

Varat tämän lehden kustannuksiin on lahjoittanut
Lions-piiri 107 N

PÄÄTOIMITTAJA Orvokki Holopainen

TOIMITTAJA Timo Pietilä

TOIMITUKSEN OSOITE

Näkövammaisten Keskusliitto

Mäkelänkatu 50, 00510 Helsinki

puh. (90)77041/227

SISÄLLYS

Alko lakossa – raitistuuko kansa	1
Kuurosokeiden opintopiiristä uusi toimintamuoto	2
Ajankohtaista	4
Ilmoitukset	16

TUNTOSARVI

26.4.1985

Alko lakossa – raitistuuko kansa?

Alkon lakkoa on nyt kestänyt jo useita viikkoja. Elämä suomalaisissa putkissa, poliisin huostassa on ollut tavallaista hiljaisempaa. Katukuva sen sijaan ei ole muuttunut kovinkaan radikaalisti, sillä ravintolat ovat edelleen toiminnassa palvelemaan janoisia. Ravinto-oloitsijat ovatkin vilpittömästi tyytyväisiä saadessaan nyt hetkeksi lainaan Alkon viinanjakelumonopolin. Tosin osansa suomalaisten kyltymättömästä janosta ovat saaneet myös ruotsalaiset pohjoisen viinakaupat – suomalaisten rynnistys Ruotsin viinakauppoihin ylittää tähän astiset voin, bensan ja lihanhakumatkat.

Tämä lakko on tähän mennessä opettanut selvästi pari asiaa. Lopettamalla viinan jakelun Alko on jonkin verran vähentänyt suomalaisten juomista ja siirtänyt kulutusta miedompiin: keskiolueen ja muuhun elintarvikekaupan janoa sammuttavaan. Toisaalta ne, jotka todella viinaa haluavat, ovat valmiita yllättävän pitkiin matkoihin ja ennennäkemättömän kärsivälliseen odottamiseen humaltumisensa turvaamiseksi. Varmaa on myös, että omatoimisuus kodeissa on lisääntynyt. Sadat tai tuhannet viinilekkerit pulputtavat nyt viimeisillään suomalaisille perinteistä vappua, johon ei tunnetusti raittius kuulu. Mitä kauemmin lakko jatkuu, sitä vähemmän se suomalaisia harmittaa ja sitä paremmin vanhat viinantekotavat osataan.

Kuurosokeiden opintopiiristä uusi toimintamuoto

»Kyllä jatkoa tälle kurssille pitäisi saada». »Retkiä voisi olla enemmän.» »Ajankohtaista asiaa on nyt tullut välillä jo vähän liikaakin.»

Tässä muutamia mielipiteitä kuurosokeiden uudesta kerhosta, joka kokoontui kevään ajan. Tammikuussa alkaneen kerhon järjestäjinä olivat Suomen Kuurosokeat ry ja Helsingin Työväenopisto. Kokoontumisia ehdittiin järjestää kevään aikana toista kymmentä ja osallistujia on joka kerralla riittänyt. Kymmenkunta kuurosokeaa on tavallisesti ollut mukana, kertoo opintopiirin vetäjä Satu Väätäinen.

Kerhon viimeinen kokoontuminen oli torstaina 18.4. Kallion koululla Porvoonkadulla. Sinne yhteen luokahuoneeseen oli kokoontunut jälleen mukava joukko: aviopuolisoineen ja tulkkeineen viitisentoista ihmistä.

Viimeisessä kokouksessa muisteltiin menneitä eli kevään ohjelmaa. Oli käyty tutustumassa mm. television tiloihin ja Silkkitie-näyttelyyn. Lisäksi kokoontumisissa oli käsitelty monia tärkeitä asioita: täytetty veroilmoitusta, käsitelty Helsingin sosiaaliviraston uudistusta, työtä, kasvatusta, poliisi oli käynyt vierailulla haastateltavana jne.

Kevään viimeisen kokoontumisen päällimmäiseksi asiaksi muodostui kuitenkin kuurosokeiden liikkuminen liikenteessä. Hilikka Kasurinen nosti esiin ajatuksensa käsivarsinauhan käyttönotosta. »Jos kaikilla

kuurosokeilla olisi esimerkiksi keltainen tai oranssi käsivarsinauha valkoisen kepin lisäksi, huomattaisiin kuurosokeat liikenteessä nykyistä paremmin», Hilikka tähdensi ja jatkoi, että valkoinen keppi pelkästään ei näy taaksepäin, käsivarsinauha sen sijaan näkyisi. »Sitäpaitsi kaikki eivät edes käytä valkoista keppiä,» hän muistutti.

Hilkan ehdotus synnytti vilkaan keskustelun. Enimmäkseen hänen ehdotustaan pidettiin hyvänä. Tosin nuorempi polvi näytti suhtautuvan käsivarsinauhan käyttöön hieman epäilevämmiin. Muistutettiin, ettei käsivarsinauhan käytöstä olisi mitään hyötyä niin kauan kuin näkevät eivät tunnista sitä käsivarsinauhaa merkitsee. Nauhan merkitys on vaipunut unhoon, sillä sitä ei ole käytetty vuosikymmeniin. Mikään uusi asia käsivarsinauha ei nimittäin ole, sillä kokouksen vanhimmat muistivat vielä 30 vuotta sitten sokeiden ja kuurosokeiden käyttäneen käsivarsinauhaa. Nauhan uudelleen käyttöön otto siis edellyttäisi voimakasta mainoskampanjaa sen tunnetuksi tekemiseksi.

Kuurosokeus ei kuitenkaan nykyisellään ole mikään este liikkumiselle. Siitä on hyvänä esimerkkinä Uno Hyvönen. Hän on täysin sokea ja kuulokin on huononlainen. Siitä huolimatta Uno sanoi kävelevänsä joka aamu 1 1/2 - 2 tuntia Helsingin Kallion kaupunginosan maisemissa, siis oikeastaan keskellä Helsinkiä. Tosin Uno aamuvirkkuna ihmisenä tekee lenkkinsä varhain aamulla, jolloin kaupunki on vielä hiljainen. »Tuolloin viiden aikaan kaupunki on parhaimmillaan»,

kehuu Uuno, »ilma on raikas ja lenkin päälle maittaa aamupalakin.» Käsivarsinauhaa Uuno pitäisi hyvänä lisävarusteena.

»Kuurosokeiden avuksi voitaisiin tutkia myös opaskoirien käyttöä. Kokemuksia on jo Länsi-Saksasta, ongelmana on vain se, että koirien käyttöikä jää neljään vuoteen työn rankkuuden vuoksi», kertoo Uuno. »Mutta kyllä koira oppii liikennettäkin seuraamaan kun siihen vain luottaa ja on viisas koira», Uuno jatkaa ja kertoo, että hänellä on ollut yksi sellainen viisas opaskoira, joka ihan itsekseen oppi katsomaan koska kadun voi ylittää.

Kuurosokeain opintopiiri jatkaa näillä näkymin toimintaansa ensi syksynä. Muoto saattaa kuitenkin jonkin verran muuttua, sanoo Satu Väätäinen. Mukaan on kaavailtu enemmän toimintaa: askartelemista yms. Myös retkiä ja tutustumisia aiotaan jatkaa.

TP

AJANKOHTAISTA

Ryöstäjille 1,5 miljoonan korusaa- lis

Ennätysaaliin, eli noin 1,5 miljoonan markan arvosta koruja, saivat ilmeisesti konepistoolilla ja pistoolilla aseistautuneet miehet A. Tillanderin kultasepänliikkeestä Helsingin keskustassa keskiviikkona aamupäi-

vällä. Kaksi miestä, jotka puhuivat suomea ukomaalaisittain korostaen, veivät timanttisormuksia, helminauhoja ja kultakelloja.

Ryöstäjiä ei ollut vielä keskiviikkoiltan mennessä tavoitettu huolimatta poliisin tehoetsinnästä. Lentokentät ja satama mm. olivat hälytystilassa.

Miehet saapuivat liikkeeseen noin kello kymmenen ja esiintyivät aluksi asikkaina. Hetken kuluttua he vetivät aseet esiin ja pakottivat myyjän lattialle makamaan. Toisen miehen vahtiessa kahmi toinen arvotavaraa liikkeen kassaholvista. Erään myyjän tullessa takahuoneesta ampui vahti pari varoituslaukausta seinään.

Yksi myyjistä sai kuitenkin tehdyksi hälytyksen. Miehet säikähtivät hälytysääntä ja pakenivat takaoven kautta ilmeisestä Esplanadin suuntaan.

Aseella uhaten tehdyt kultasepänliikkeen ryöstöt ovat harvinaisia. Edellisen kerran aseistautunut ryöstäjä iski Kemissä maaliskuussa 1984. Helsingissä sattui kultasepänliikkeen ryöstö viimeksi helmikuussa 1983. Saman vuoden joulukuussa sattui Helsingissä myös huomiota herättänyt kultaseppäpariskunnan surma. Vankilomalle jäänyt mies surmasi iäkkään kultaseppäpariskunnan ja ryösti liikkeen.

Helsingin Sanomat 18.4.

Paikallisradiot tulevat – kiistaa lähetystehoista

Suomessa aloittavista paristakymmenestä paikallisradiosta ensimmäiset ovat saaneet käyttöluvut. Näissä luvissa on Posti- ja telehallitus määrännyt uusien radioasemien lähettimien tehon. Lähettimen teho ratkaisee kuinka kauaksi radiolähetys kuuluu lähetysasemasta.

Radioasemat ovat hyvin tyytymättömiä Posti- ja telehallituksen kaavailemiin lähetystehoihin. Esimerkiksi Helsingissä vappuaattona toimintansa aloittava Radio City on saanut luvan asentaa vain 100 W:n tehoisen lähettimen. Radioaseman edustajien mukaan tämä teho ei ole lainkaan riittävä, sillä tällä teholla lähetykset kuuluisivat monona kymmenen kilometrin säteellä ja stereona vain viiden kilometrin säteellä lähetysasemasta. Näin ollen vain Helsingin keskusta ja lähimmät asuma-alueet tulisivat kuulemaan Radio Cityn lähetyksiä.

Radioasemat haluaisivat mahdollisimman suuren lähetystehon, koska tällöin ne tavoittaisivat enemmän kuulijoita ja saisivat helpommin myytyä mainosaikaa kanavallaan.

Paikallisradiot ovat yksityisiä yrityksiä, jotka lähettävät ohjelmaa yleensä vain yhdellä tai korkeintaan muutamalla paikkakunnalla. Ensimmäisenä aloitti lähetyksensä Radio Lakeus Pohjanmaalla Nivalassa. Se lähettää ohjelmaa maanantaista perjantaihin aa-

mulla kolme ja puoli tuntia ja iltapäivällä puolitoista tuntia. Ohjelma-ajasta yli puolet on musiikkia. Muu ohjelmisto koostuu uutisista ja ajankohtaislähetyksistä.

Myös Näkövammaisten Keskusliitolla on osakkuus yhdessä radioasemassa. Turun Paikallisradio Oy:n toisena osakkaana on Turun Sanomalehtimiesyhdistys. Turun paikallisradion on tarkoitus aloittaa toimintansa loppukesällä, jolloin suurin osa muistakin radioasemista aloittaa lähetyksensä. Helsingin Sanomat 16.4.

Dollarin kurssi laskussa

Yhdysvaltain dollarin arvo on pudonnut viime viikkojen aikana. Dollari maksoi 16.4. 75 p vähemmän kuin maaliskuun alussa. Tuolloin yksi dollari maksoi 7,080 markkaa. Tiistaina 16.4. yksi dollari maksoi enää 6,327 mk.

Dollarin kurssin halpenemisen vuoksi mm. Finnair on päättänyt poistaa pari viikkoa voimassa olleet polttoainelisät seuramatkoista. Finnair asetti 35-80 mk:n suuruisen lisämaksun ja perusteli maksua dollarin korkealla kurssilla. Finnair maksaa lentokoneittensa polttoaineet dollareina. Helsingin Sanomat 17.4.

Viimeisiä malmeja louhitaan Otanmäessä – kaivosmiehistä tulee metallimiehiä tai jopa vihannesviljelijöitä

Tapio Mainio

Rautaruukin Otanmäen kaivoksen toiminta päättyy tällä viikolla. Mainarit sammuttavat otsalampunsa ja nousevat kaivoksen uumenista rakentamaan erikoisjunavaunuja neuvostoliittolaisille. Vapautuvalle kaivokselle etsitään uutta käyttöä vihannesvarastona.

Perunoiden, porkkanoiden, nauriiden ja kaalien säilyvyyttä on talven ajan tutkittu Vuorokkaan kaivoskuilussa. Tulokset näyttävät lupaavilta: vihannesten kauppakelpoisuus on parempi kuin vertailupaikkana olleessa maakellarissa.

»Otanmäen kaivokselta jää hyväkuntoisia miehiä varhaiseläkkeelle. Heistä saisi hyviä vihannesviljelijöitä. On hullua, että vihannekset tuodaan Kainuuseen ja Vuolijoelle etelästä, vaikka täällä on hyvät edellytykset vihannestuotannolle», lähistön Koskenkylän kylätoimikunnan puuhanainen Anja Kettunen esittää.

»Kaivos voisi olla vihannesvarasto ja tyhjiilleen jäävään konttorirakennukseen voitaisiin perustaa eineskeittiö vihannesten jalostamiseksi. Vuolijoellahan on kova pula naistyöpaikoista,» Kettunen sanoo.

Yli satatuhatta markkaa maksavan kaivosvihannes-tutkimuksen takana ovat Vuolijoen kunta, Pohjois-Suo-

men tutkimuslaitos ja Kehitysaluerahasto. Lisäksi Koskenkylän kylätoimikunta on järjestänyt luonnonmukaisen vihannesviljelyn kurssin yhdessä ammattikasvatushallituksen kanssa.

Vihanneskokeilu huvittaa mainareita

Osa kaivosmiehistä jää varhaiseläkkeelle. Kaivoksen viereen rakennettu erikoisjunavaunutehdas tarjoaa parhaassa tapauksessa työtä jopa 700 työntekijälle, kaivoksen johtaja Jukka Nikula kertoo.

Osa kaivosmiehistä istuu koulunpenkillä oppimassa uuden ammatin alkeita, osa louhii viimeistä malmiä ja osa purkaa kaivoskäytävistä kilometrikaupalla ilma-, paine- ja vesijohtoputkia. Osa putkista on jo myyty muun muassa Vuokatin pujottelurinteen lumitykkeihin.

Muutos kaivosmiehestä metallimieheksi on Rautaruukin Otanmäen kaivoksen 600 työntekijälle yhtä häkellyttävä kuin kaivoksen muuttaminen vihanneskellariksi.

»Se nyt vielä puuttui, että kaivoksesta tehdään vihannesvarasto. Kaikkein sitä veronmaksajien varoja tuhlataankin», kaivosmies Osmo Karjalainen äimistelee loukkaantuneena vanhan työympäristönsä puolesta.

Otanmäen kaivoksella olisi totinen tunnelma, jos junavaunutehdasta ei olisi rakennettu.

»Ei tarvitse arvailla, mitä tapahtuisi jos 600 työntekijän työpaikka otettaisiin 3.600 asukkaan kunnasta pois. Onneksi kävi päinvastoin: vaunutuotannon en-

nustetaan poikivan runsaasti alihankintatyötä», Vuolijoen kunnan elinkeinoasiamies Pekka Järvelä sanoo.

Varsinainen kaivosvihannestutkimus aloitettiin Otanmäessä viime vuonna, jolloin kuntaan tuli sattumalta suorittamaan siviilipalvelustaan vihannestutkija, maa- ja metsät. kand. Kimmo Koskinen. Nytemmin Koskinen jatkaa tutkimusta Pohjois-Suomen tutkimuslaitoksen palkkalistoilla, joka myös julkaisee tutkimustulokset.

Kaivosvarastossa perunan painohävikki oli ensi tietojen mukaan vain 2,3 prosenttia ja pilaantumisprosentti 0,6 prosenttia. Vertailupaikkana olleessa maa-kellarissa vastaavat luvut olivat 5,2 prosenttia ja 11,2 prosenttia.

»Suurista jääpuikoista huolimatta kaivos on oiva varasto vihanneksille. Kaivoksessa on kosteutta 95 prosenttia ja lämpötila pysyy nollan tietämissä», Koskinen kertoo.

»Ainoa ongelma on pohjavesi, joka ajan myötä alkaa nousta tyhjään kaivokseen. Vielä ei tarkkaan tiedä, mitä veden pumppaaminen maksaa. Rautaruukki on luvannut myydä pumput ja se on muutenkin suhtautunut myönteisesti vihanneskokeiluun», Koskinen sanoo.

»Vihanneksille jäisi varastotilaa, vaikka ne kerättäisiin 20 metrin syvyyteen, mihin pohjaveden nousun ennustetaan pysähtyvän. Kokeilussa vihanneksia varastoitiiin ajoluiskaan aina 50 metrin syvyydelle saakka,» Kettunen sanoo.

Koskinen toivoo, ettei loistava hanke kariutuisi ve-

dennousuun, sillä yhtä hyviä kosteusolosuhteita on vaikea saada maanpäällisiin varastoihin.

Koskisen mukaan varastotilojen puute on estänyt voimallisen vihannesviljelyn aloittamisen Vuolijoella. Helsingin Sanomat 15.4.

● Opetusministeriön työryhmä esittää: Lapselle uskonnollisia oikeuksia jo 12-vuotiaana

12 vuotta täyttäneellä tulisi olla oikeus huoltajan suostumuksella liittyä jäseneksi tai erota uskonnollisesta yhdyskunnasta. Tätä mieltä on opetusministeriössä asiaa pohtinut toimikunta. Nykyisin ikäraja on 15 vuotta. Työryhmä perustelee ajatustaan ikärajan laskemisesta mm. sillä, että näin voitaisiin lapsen omat tarpeet ja toivomukset ottaa entistä paremmin huomioon. Lapsen uskonnollisen kehityksen tulisi olla mahdollisimman vapaata, työryhmä tähdentää.

● Helsingin Sanomat 13.4.

Saimaan kanava liikennekuntoon

Jäänmurtaja Jääkotka avaa Saimaan kanavaa liikennekuntoon. Jää on hyvin paksua, paikoin 80-90 cm ja sen vuoksi jään murtaminen on ollut hidasta.

Jääkotka pystyy tekemään väylää vain muutaman sata metriä tunnissa.

Nuijamaan järvellä ja eräissä muissa paikoissa kanavan pohjaan on asennettu paineilmaletkuja, joilla pumpataan veteen ilmaa. Pumppauspaikoilla jää on selvästi heikompaa kuin muualla ja kanavan avaaminen sujuu vaivatta.

Kun kanava on saatu avatuksi, rähtiliikenne alkaa vilkkaana. Kanavaa myöten kuljetetaan mm. puutavaraa Lappeenrantaan, jonne myös on avattu väylä. Laivat voivat liikennöidä jäähän murrettuja väyliä myöten myös Savonlinnaan, Varkauteen ja muihin Saimaan pohjoisiin satamiin.

Helsingin Sanomat 16.4.

Satuja viittomakielellä

Televisiossa käynnistyi 18.4. sarja, jossa esitetään satuja viittomakielellä ja pantomiimin avulla. Tämä on ensimmäinen kerta, kun televisiossa esitetään lastenohjelmaa, joka on tarkoitettu yhtäaikaan niin kuuleville kuin kuuroillekin lapsille. Teatterikertomuksia-sarja sisältää kolme osaa, joista viimeinen nähdään 2.5. torstaina.

Helsingin Sanomat 18.4.

Siannahkainen vanhus lähti Lontooseen

Suomalaisilla on jotain, jonka brititkin haluaisivat omakseen. Ja kun he eivät saa niin ainakin kadehtivat sitä, nimittäin maailman vanhinta sukelluspukua.

Nyt puku on matkalla kohti Lontoota. Se asetetaan näytteille seitsemäksi kuukaudeksi maailman arvostetuimpaan merimuseoon The National Maritime museumiin Greenwichiin.

Ainutlaatuinen sukelluspuku ehti pölyttyä yli sata vuotta Raahessa torin rannan museossa. Siellä se ihastutti lapsia ja aikuisia mörkönä, ufomiehenä, muumiona tai kummituksena. Miten itse kunkin mielikuviutus tahtoi.

Sen tarkkaa ikää kukaan ei ole pystynyt jäljittämään. Useimmat uskovat sen olevan 1700-luvun perua. Jotkut nuorentavat sen 1800-lukulaiseksi.

Eikä kukaan varmasti tiedä missä puku alunperin on valmistettu. Raahelainen perimätieto väittää sen kotimaaksi Italiaa. Laivanvarustaja-kauppias J. S. Leufstadius 1795-1867 toi sen ehkä matkaltaan.

Jotkut kallistuvat kotimaisuuden kannalle. Sen todistavat lapikkaat jaloissa. Sellaisia ei osaa tehdä kukaan muu kuin suomalainen.

Tämän tiedon hämäävät sitten sopivasti selästä ulos putkahtavat ilmaputket. Ne on kierretty ulkomaisesta puulajista.

Kotimuseossa tiedetään Leufstadiusen suvun lah-

joittaneen sen 1860-luvulla, silloin ehkä jo käyttökelvottoman pieneksi kutistuneena.

Sukelluspukua käytettiin aikanaan, kun piti tutkia maailman meriä purjehtivien laivojen vaurioituneita pohjia.

Ennen sukellusta puvun pinta siveltiin sianihrolla, jotta saumapaikat olisivat pitäneet paremmin vettä. Sukeltaja ujuttautui sisään vatsan kohdalla olevasta aukosta. Ilmaa pumpattiin sisään selän putkien kautta. Pään päällä oleva venttiili päästi sen ulos.

Kovin syvälle sukeltaja ei uskaltanut vajota, vain noin parin kolmen metrin syvyyteen. Veden alla hän saattoi pysytellä noin kymmenen minuuttia. Sitten saumat pettivät ja vesi pulppusi sisään.

400.000 markan matkavakuutus

Museovirasto otti arvokkaalle puvulle yli 400.000 markan matkavakuutuksen. Mutta puvun arvoa ei voi rahassa mitata. Missään muualla, ei edes vanhoissa merimaissa tiedetä säilyneen vastaavanlaista pukua. Tukholmassa on olemassa vain piirustukset samantyyppisestä.

Pukua on haluttu aiemminkin Lontooseen. British Museumin väitetään tarjonneen kuivasta hapristuneesta muumiopuvusta suuria summia.

Raahelaiset keuhvat, että rahoilla olisi voitu kustantaa kaupungin vesi- ja viemäriverkko. Jotkut levittävät tarinaa, että englantilaiset olisivat olleet valmiita lyömään sukellusukosta seteliläjän, jolla olisi voitu perustaa Rautaruukin tehdas.

Onneksi kaupunkilaiset eivät taipuneet. Heille jäi turistinähtävyys, jota matkustetaan katsomaan kaukaakin.

Kun arvokas puku lähti matkaan, sille teetettiin mitatilaustyönä upea pehmustettu laatikko. Museonväki pelkäsi koppuraksi kuivuneen nahan halkeavan kuljetuksessa.

Juhlallisen kokoinen laatikko saapui jo joulun alla Helsinkiin. Sukelluspuku pääsi ensin make-up -käsittelyyn eläinmuseoon. Konservattori Erik Granqvist puhdisti lian ja hinkkasi maaliläiskiä pois.

Vanhalle ryppyiselle nahalle hän siveli öljyä kerta toisen jälkeen. Pinta pehmeni sen verran, että Granqvist uskalsi kopeloida sisältä ensin heinät pois.

Puvun sisään oli vuosikymmeniä sitten tungettu heiniä, kun se piti saada seisovaan asentoon. Sitä ennen sukelluspukua oli säilytetty kauan taitettuna kasassa.

Konservattori tarkasti arvokkaan pinnan huolellisesti. Kohtiin, johon oli kehkeytynyt rasvahappoa, hän neutraloi. Hiirien nakerruksille ei Granqvist voinut mitään.

Aluksi pinta oli aivan vaalea. Sen luultiin olevan siannahkaa. Kun Granqvist öljysi ja öljysi, pinta tummui kauniin ruskeaksi – ja osoittautui vasikannahaksi.

Nyt hökötyks on sopivan pehmeä. Se pysyy omin avuin pystyssä. Granqvist lupaa make upin pitävän 2000-luvun paremmalle puolelle.

Ilmoitukset

KUUROSOKEIDEN URHEILULEIRI

Näkövammaisten Keskusliitto ja Suomen Kuurosokeat ry järjestävät yhteisen urheiluleirin ajalla 26.-31.5.1985 Vierumäen Urheiluopistolla. Kurssin vetäjänä toimii Carre Salminen.

Osallistumismaksu on 200 mk. Matkojen osalta korvataan omavastuuosuuden, joka on 50 mk ylimenvä osa. Ilmoittautumiset 1.5.1985 mennessä Suomen Kuurosokeat ry:n toimistoon puh. 90/7704 353 Dagi Ahvenainen.

Urheiluleirille virkistäytymään ja kuntoa kohentamaan.

Meillä on ilo kutsua kuurosokea ja hänen tulkkinsa Suomesta leirillemme 10.-14. kesäkuuta. Leiri pidetään Drammenissa Danvikin Kansanopistolla. Järjestämme bussikuljetuksen Oslosta leirin alkamispäivänä ja myöskin bussikuljetuksen takaisin leirin päättämispäivänä. Tämän takia toivoisimme että voisitte ilmoittaa osallistumisestanne ennen 4. toukokuuta ja samalla kertoa myös lähemmin aikataulustanne (mihin aikaan saavutte Osloon).

KULTTUURITAPAHTUMA NORJASSA

Norjassa järjestetään 26.-30. elokuuta ensimmäinen kuurosokeiden kulttuuritapahtuma. Vieraita tapahtumaan odotetaan kaikista pohjoismaista, myös Suomesta. Kulttuuritapahtuma järjestetään Telemarkissa Bolkesjössä. Lisätietoja sekä tästä että myös Drammenin leiristä saa Suomen Kuurosokeat ry:n toimistosta.
